06. Robotikai alapfogalmak, da Vinci sebészrobot programozása szimulált környezetben, ROS1-ROS2 bridge

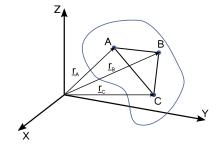

Elmélet

ZH1 (ROS alapok, publisher, subscriber. Python alapok. Robotikai alapfogalmak.) **október 11.**

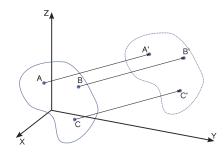
Merev test mozgása

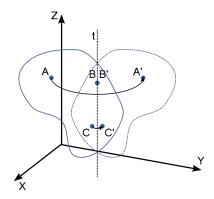
Def. Merev test

Merevnek tekinthető az a test, mely pontjainak távolsága mozgás során nem változik, vagyis bármely két pontjának távolsága időben állandó.

- Merev test alakja, térfogata szintén állandó.
- Merev test térbeli helyzete megadható bármely 3 nem egy egyenesbe eső pontjának helyzetével.

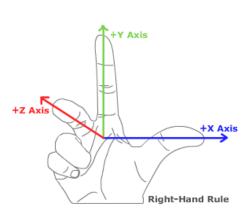
- A test **helyzetét** szemléletesebben megadhatjuk egy tetszőleges pontjának 3 koordinátájával (pozíció) és a test orientációjával.
- Merev testek mozgásai két elemi mozgásfajtából tevődnek össze: haladó mozgás (transzláció) és tengely körüli forgás (rotáció)
- **Transzlációs mozgás** során a test minden pontja egymással párhuzamos, egybevágó pályát ír le, a test orientációja pedig nem változik.

- **Rotáció** során a forgástengelyen lévő pontok pozíciója nem változik, a test többi pontja pedig a forgástengelyre merőleges síkokban körpályán mozog.
- A merev test szabad mozgása is leírható mint egyidejűleg egy bizonyos tengely körüli forgás és egy haladó mozgás.

3D transzformációk

•

Pozíció: 3 elemű offszet vektor

- Orientáció: 3 x 3 rotációs matrix
 - további orientáció reprezentációk: Euler-szögek, RPY, angle axis, quaternion
- Helyzet (pose): 4×4 transzformációs mártrix
- Koordináta rendszer (frame): null pont, 3 tengely, 3 bázis vektor, jobbkézszabály
- Homogén transzformációk: rotáció és transzláció együtt
 - pl. $\mbox{\mbox{$\backslash$}}$ v) rotáció és $\mbox{\mbox{\mbox{$\backslash$}}}$ v) transzláció esetén:

 $$$ \mathbf{T} = \left[\mathbf{R} & \mathbf{0} & 1 \right] = \left[\mathbf{T}_{1,1} & r_{1,2} & r_{1,3} & v_x \right] = \left[\mathbf{T}_{3,1} & r_{3,2} & r_{3,3} & v_x \right] \\ v_y \left[3,1 \right] & r_{3,2} & r_{3,3} & v_x \right] \\$

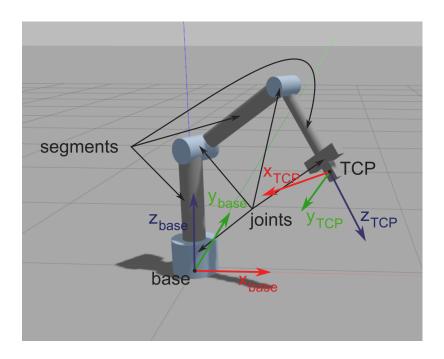
• Homogén koordináták:

- Vektor: 0-val egészítjük ki, \(\mathbf{a_H}=\left[\matrix{\mathbf{a} \\ 0}\right]=\left[\matrix{a_x \\ a_y \\ a_z \\ 0}\right]\)
- **Pont:** 1-gyel egészítjük ki, $\ (\mathbf{p_H} = \left[\mathbf{p_H} \right] \ 1 \right] = \left[\mathbf{p_x \ p_y \ p_z \ 1 \right]$
- Transzformációk alkalmazása egyszerűbb:

 $$$ \left\{ q = \mathbb{R}\mathbb{q} + \mathbb{q} \right] $$ \left(mathbf\{q\} + \mathbb{q} \right) = \left[\mathbb{R} & \mathbb{q} \right] $$ \left(mathbf\{q\} \ \ \right] \right] $$ \left[\mathbb{q} \ \ \right] $$ \left$

• Szabadsági fok (DoF): egymástól független mennyiségek száma.

Robotikai alapok

- Robotok felépítése: **szegmensek** (segment, link) és **csuklók** (joints)
- Munkatér (task space, cartesian space):
 - Háromdimenziós tér, ahol a feladat, trajektóriák, akadályok, stb. definiálásra kerülnek.

- TCP (Tool Center Point): az end effektorhoz rögzített koordináta rendszer (frame)
- Base/world frame
- Csuklótér (joint space):
 - A robot csuklóihoz rendelt mennyiségek, melyeket a robot alacsony szintű irányító rendszere értelmezni képes.
 - csukló koordináták, sebességek, gyorsulások, nyomatékok...

Python libraries

Numpy

- Python library
- High dimension arrays and matrices
- Mathematical functions

```
import numpy as np
# Creating ndarrays
a = np.zeros(3)
a.shape
a.shape=(3,1)
a = np.ones(5)
a = np.empty(10)
l = np.linspace(5, 10, 6)
r = np.array([1,2]) # ndarray from python list
r = np.array([[1,2],[3,4]])
type(r)
# Indexing
1[0]
1[0:2]
l[-1]
r[:,0]
# Operations on ndarrays
r \sin = np.\sin(r)
np.max(r)
np.min(r)
np.sum(r)
np.mean(r)
np.std(r)
1 < 7
```

```
l[l < 7]
np.where(l < 7)

p = np.linspace(1, 5, 6)
q = np.linspace(10, 14, 6)

s = p + q
s = p * q
s = p * 10
s = p + 10
s = p @ q # dot product
s = r.T
```

If not installed:

```
pip3 install numpy
```

Matplotlib

- Visualization in python
- Syntax similar to Matlab

```
import numpy as np
from matplotlib import pyplot as plt

X = np.linspace(-np.pi, np.pi, 256)
C, S = np.cos(X), np.sin(X)

plt.plot(X, C)
plt.plot(X, S)

plt.show()
```

If not installed:

```
pip3 install matplotlib
```

Gyakorlat

- 1: Catkin workspace
 - 1. Telepítsük a catkin build tools csomagot:

```
sudo apt update
sudo apt-get install python3-catkin-tools python3-osrf-pycommon
```

2. Hozzuk létre a workspace-t:

```
mkdir -p ~/catkin_ws/src
cd ~/catkin_ws
catkin init
```

2. dVRK install

1. Ubuntu 20.04-en az alábbi csomagokra lesz sükség:

sudo apt install libxml2-dev libraw1394-dev libncurses5-dev qtcreator swig sox espeak cmake-curses-gui cmake-qt-gui git subversion gfortran libcppunit-dev libqt5xmlpatterns5-dev python3-wstool python3-catkin-tools python3-osrf-pycommon ros-noetic-rviz

2. Töltsük le és telepítsük a dVRK-t (da Vinci Reserach Kit):

```
cd ~/catkin ws
                           # go in the workspace
                         # we're going to use wstool to pull all the code from github
wstool init src
catkin config --cmake-args -DCMAKE BUILD TYPE=Release # all code should be
compiled in release mode
cd src
                       # go in source directory to pull code
wstool merge https://raw.githubusercontent.com/jhu-dvrk/dvrk-ros/master/
dvrk ros.rosinstall # or replace master by devel
wstool up
                         # now wstool knows which repositories to pull, let's get the
code
cd ~/catkin ws
catkin build --summary
                              # ... and finally compile everything
```


Soha ne használjuk a catkin build és a catkin_make parancsokat ugyanabban a workspace-ben!

3. Indítsuk el a PSM1 (Patient Side Manipulator) RViz szimulációját:

```
source ~/catkin_ws/devel/setup.bash
roslaunch dvrk_robot dvrk_arm_rviz.launch arm:=PSM1 config:=/home/$(whoami)/
catkin_ws/src/cisst-saw/sawIntuitiveResearchKit/share/console/console-
PSM1_KIN_SIMULATED.json
```

3. ROS1-ROS2 bridge build és install

```
Chmod +x ros_setup.sh

Adjuk hozzá az alábbi sort a `~/.bashrc` fájlhoz:

'``bash
export ROS_MASTER_URI=http://localhost:11311

Szintén a `~/.bashrc` fájlban: kommenteljük ki a ROS2 source-olására használt sorokat.

'``bash
# ROS 2
source /opt/ros/foxy/setup.bash
source ~/ros2_ws/install/setup.bash
source ~/doosan2_ws/install/setup.bash
```

```
source ros_setup.sh -v b
ros2 run ros1_bridge dynamic_bridge --bridge-all-topics

'``bash
source ros_setup.sh -v 2
ros2 topic list
ros2 topic echo /PSM1/measured_cp
```

2. PSM subscriber implementálása

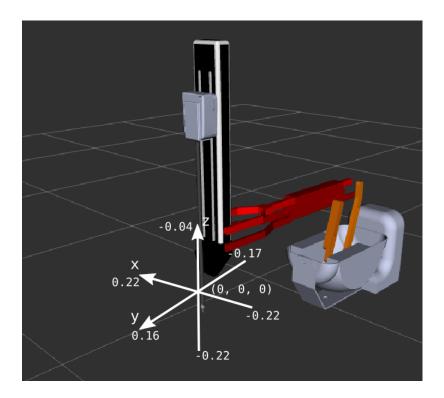
- 1. Nyissuk meg a workspace-t QtCreatorban, mint új ROS workspace.
- 2. Hozzunk létre új python forrásfájlt psm_grasp.py névvel a ~/catkin_ws/src/ros_course/scripts mappában. Adjuk meg a fájl nevét a CMakeLists.txt -ben a megszokott módon.
- 3. Vizsgáljuk a szimulátor működését a tanult prancsok (rostopic list, rosrun rqt_graph rqt_graph, stb.) használatával. A PSM a lenti topic-okban publikálja a TCP-t (Tool Center Point) és a csipesz pofái által bezárt szöget. Iratkozzunk fel ezekre a topic-okra, írassuk ki és tároljuk el a pillanatnyi állapotot egy-egy változóban.

```
/PSM1/measured_cp
/PSM1/jaw/measured_js
```

4. Build-eljünk és futtassuk a node-ot:

```
cd ~/catkin_ws
catkin build ros_course
rosrun ros_course psm_grasp.py
```

3. PSM TCP mozgatása lineáris trajektória mentén

1. A PSM a lenti topicok-ban várja a kívánt TCP pozíciót és a csipesz pofái által bezárt szöget. Hozzunk létre publishereket a psm_grasp.py fájlban ezekhez a topicokhoz.

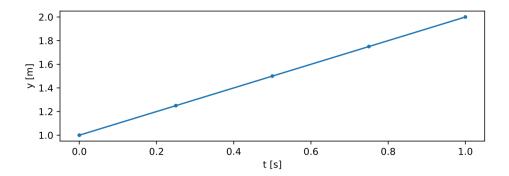
```
/PSM1/servo_cp
/PSM1/jaw/servo_jp
```

2. Írjunk függvényt, amely lineáris trajektória mentén a kívánt pozícióba mozgatja a TCP-t. Küldjük az csipeszt a (0.0, 0.05, -0.12) pozícióba, az orientációt hagyjuk változatlanul. 0.01s legyen a mintavételi idő.

```
def move_tcp_to(self, target, v, dt):
```

3. Írjunk függvényt, amellyel a csipeszt tudjuk nyitni-zárni, szintén lineáris trajektória használatával.

```
def move_jaw_to(self, target, omega, dt):
```


4. Dummy marker létrehozása

1. Hozzunk létre új python forrásfájlt dummy_marker.py névvel a ~/catkin_ws/src/ros_course/scripts mappában. Adjuk meg a fájl nevét a CMakeLists.txt -ben a megszokott módon. Implementájunk python programot, amely markert publikál (-0.05, 0.08, -0.12) pozícióval dummy_target_marker nevű topic-ban. A frame_id addattag értéke legyen PSM1_psm_base_link. Másoljuk az alábbi kódot a dummy marker.py fájlba:

```
import rospy
from visualization msgs.msg import Marker
def marker(position):
  rospy.init node('dummy target publisher', anonymous=True)
  pub = rospy.Publisher('dummy_target_marker', Marker, queue_size=10)
  rate = rospy.Rate(10) # 10hz
  while not rospy.is_shutdown():
    marker = Marker()
    marker.header.frame id = 'PSM1 psm base link'
    marker.header.stamp = rospy.Time()
    marker.ns = "dvrk viz"
    marker.id = i
    marker.type = Marker.SPHERE
    marker.action = Marker.MODIFY
    marker.pose.position.x = position[0]
    marker.pose.position.y = position[1]
    marker.pose.position.z = position[2]
    marker.pose.orientation.x = 0.0
    marker.pose.orientation.y = 0.0
    marker.pose.orientation.z = 0.0
    marker.pose.orientation.w = 1.0
    marker.scale.x = 0.008
    marker.scale.y = 0.008
    marker.scale.z = 0.008
```

```
marker.color.a = 1.0 # Don't forget to set the alpha!
marker.color.r = 0.0
marker.color.g = 1.0
marker.color.b = 0.0;

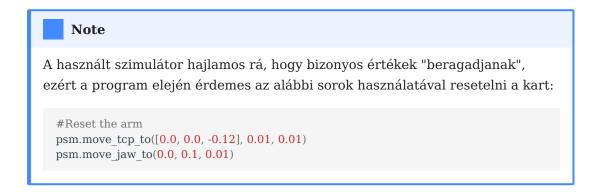
#rospy.loginfo(marker)
pub.publish(marker)
i = i + 1
rate.sleep()

if __name__ == '__main__':
try:
    marker([-0.05, 0.08, -0.12])
except rospy.ROSInterruptException:
    pass
```

2. Futtassuk a node-ot és jelenítsük meg a markert RViz-ben.

5. Marker megfogása

- 1. Iratkozzunk fel a marker pozícióját küldő topic-ra a psm_grasp.py -ban.
- 2. Módosítsuk a psm_grasp.py programot úgy, hogy a csipesszel fogjuk meg a generált markert.

Hasznos linkek

- Download and compile dVRK
- Marker examples

- Numpy vector magnitude
- Numpy linspace